

Beslut

Datum
2014-06-11
Ert datum
2014-05-09

Vårt dnr
034/2014-4.1.1.
Ert dnr
4.6.18-11645/13

Sidnr
1(3)

Jordbruksverket
Regelenheten
Att: Staffan Eklöf
551 82 Jönköping

Ansökan om marknadsgodkännande av den genetiskt modifierade nejlikan FLO-40685-1 (C/NL/13/02)

Yttrande

Gentekniknämnden har inte identifierat några potentiella hälso- eller miljörisker till följd av en eventuell import av den genetiskt modifierade nejlikan FLO-40685-1. Buketterna kommer att märkas vilket gör det möjligt för konsumenten att välja bort den genetiskt modifierade nejlikan om de så önskar. Nämnden anser att det inte finns några etiska hinder mot ett marknadsgodkännande.

Bakgrund

Företaget Suntory Holdings Ltd har lämnat in en ansökan om marknadsgodkännande av en färgförändrad nejlika till den behöriga myndigheten i Nederländerna. Ansökan gäller import, distribution och försäljning av nejlikan. I sin bedömningsrapport har den nederländska myndigheten föreslagit att nejlikan ska få släppas ut på marknaden. Nämnden har tidigare yttrat sig över import av färgförändrade genetiskt modifierade nejlikor och hade då inga invändningar mot ett marknadsgodkännande.

Antocyaniner är naturliga pigment som gör att blommor och bär får olika röda, blå och lila nyanser. Det finns flera olika typer av dessa ämnen bland annat pelargonidin, cyanidin och delphinidin. Den konventionella nejlika som modifierats producerar företrädesvis pelargonidin vilket ger den en rosaaktig färg. Nejlikan FLO-40685-1 har tillförts två gener vilket gör att den till största delen producerar delphinidin. Det gör att den modifierade nejlikans kronblad blir mörklila. Delphinidin finns naturligt i till exempel svarta vinbär och blåbär. De gener som gör den modifierade nejlikans kronblad lila styrs av en startsekvens som gör att generna endast är aktiva i kronbladen.

Nejlikan har även tillförts en gen som gör den tolerant mot ALS-inhiberande herbicider. Denna typ av herbicider används dock inte vid produktionen av nejlikan utan enbart som selekterbar markör vid själva modifieringen.

Inom EU är sedan tidigare två färgförändrade nejlikor marknadsgodkända. Företaget föreslår att nejlikan FLO-40685-1 ska märkas på samma sätt som dessa. Det innebär att buketterna märks:

"This product is a genetically modified carnation and is not for human or animal consumption nor for cultivation."

Den genetiskt modifierade nejlikan FLO-40685-1 är godkänd för odling i Australien, Ecuador och Colombia.

Överväganden

Nejlikor saknar vegetativa förökningsorgan som knölar, lökar eller liknande och har därför ingen möjlighet att sprida sig på detta sätt. Genom traditionell förädling har flera av nejlikans ståndare (som producerar pollen) omvandlats till kronblad. Det innebär att både pollenproduktionen och tillgängligheten för pollinerande insekter i de odlade formerna är nedsatt. Vid en eventuell pollinering kommer fröet inte att hinna mogna innan snittnejlika dör. Det är därför inte sannolikt att nejlika skulle sprida sig via frön.

Sammantaget gör detta att risken för att de importerade snittblommorna skulle sprida sig och få negativa konsekvenser för miljön är försumbar.

Nejlikor med liknande modifieringar har odlats och importerats till bland annat EU utan att några negativa effekter på hälsa eller miljö har rapporterats.

Etisk bedömning

Gentekniknämnden anser att import, distribution och försäljning av den genetiskt modifierade nejlika som snittblomma inte innebär någon risk för människors och djurs hälsa eller för miljön.

Märkningen gör att de konsumenter som vill undvika genetiskt modifierade produkter har möjlighet att göra så. Samtidigt kan de konsumenter som vill köpa mörklila nejlikor och inte har några invändningar mot att de är genetiskt modifierade göra det.

Samhällsnyttan med prydnadsväxter i allmänhet skulle kunna ifrågasättas då de varken används som livsmedel eller foder. Det finns dock både kulturella och ekonomiska värden i mångfalden av prydnadsväxters färg och form.

Då risken för negativa hälso- eller miljöeffekter till följd av en eventuell marknadsintroduktion är försumbar och konsumenterna har möjlighet att själva välja om de vill köpa nejlika eller inte anser nämnden att det inte finns några etiska hinder mot ett marknadsgodkännande.

Beslut i detta ärende har efter föredragning av kanslichefen Marie Nyman fattats av ledamöterna Birgitta Eilemar, Fredrik von Arnold, Pyy Niemi, Kew Nordqvist (skiljaktig, se bilaga), Lars Tysklind, Staffan Danielsson, Josef Franson, Marianne Berg (skiljaktig, se bilaga), Irene Oskarsson, Lotta Rydhmer och Gisela Dahlquist samt tjänstgörande ersättarna Betty Malmberg, Stellan Welin och Anders Nordgren. Vid ärendets slutliga handläggning utan att delta i avgörandet deltog även ersättarna Markus Wiechel och Gunnar Johanson samt tjänstemannen Jenny Carlsson.

Birgitta Eilemar

Marie Nyman

Ledamöterna Kew Nordqvist (MP) och Marianne Berg (V) är skiljaktiga och anför följande

Denna nejlika är genetiskt modifierad för att enbart ge blomman annan färg och alltså inte ge resistens mot vare sig herbicider eller insektsangrepp.

Det är bra att produkten märks, så att konsumenten kan göra ett medvetet val, något vi efterfrågat för andra genetiskt modifierade produkter.

Vi anser att GMO-odling utgör ett hot mot den biologiska mångfalden och vill inte se någon GMO-odling. Eftersom vi inte vill se en GMO-gröda i Sverige, kan vi rimligen inte heller se en sådan gröda odlas någon annanstans heller, vare sig som i detta fall Colombia, Ecuador eller Australien.

Därför vill vi inte ge ett marknadsgodkännande av den genetiskt modifierade nejlikan FLO-40685-1.